

Motion till riksdagen 2019/20:2363

av Mikael Damsgaard och Åsa Coenraads (båda M)

En hållbar energipolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ersätta målet om 100 procent förnybar elproduktion med ett mål om 100 procent fossilfri elproduktion och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att avskaffa nuvarande system med elcertifikat och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta etablering av kärnkraft även på andra platser än befintliga kärnkraftverk och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en strategi för etablering av fjärde generationens kärnkraft och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Rapporter om investeringsbeslut som uteblivit på grund av elbrist har duggat tätt under senare tid. I Malmö satte elbrist stopp för ett nytt bageri och i Västerås stoppades en batterifabrik som skulle bidra till omställningen till en fossilfri fordonsflotta i Sverige för att nå av riksdagen fastställda klimatmål. Även om dessa exempel främst beror på kapacitetsbrist i elnätet och inte effektbrist är risken för att problemen förvärras framöver om målet om 100 procent förnybar elproduktion får styra svensk energipolitik.

Klimatmålen kommer i hög grad nås genom elektrifiering. Det handlar om elektrifiering av vägtransporter, flyg och utbyggd järnväg. Det handlar också om omställning av exempelvis gruv-, stål- och annan basindustri. Digitaliseringen skapar många nya möjligheter men kräver också stora energikrävande datahallar. Sverige kan lämna viktiga bidrag till minskningen av de globala koldioxidutsläppen genom att vara ett land där elintensiv industri kan drivas med fossilfri el.

Det har tidigare varit en svensk konkurrensfördel att kunna erbjuda säker och billig el. Det har varit en viktig och bidragande orsak till varför Sverige har varit ett land som

har legat i framkant inom industri och näringsliv. En bidragande faktor till att Västmanland är en växande arbetsmarknadsregion.

I Sverige står vattenkraften och kärnkraften tillsammans för omkring 80 procent av elproduktionen. Det innebär att Sverige har ett av världens mest klimatvänliga energisystem. Förnybar elproduktion i form av sol och vindkraft har globalt stor betydelse för att ersätta fossila energikällor. I Sverige stöds den förnybara elproduktionen genom elcertifikat. Systemet med elcertifikat innebar 2017 att varje kWh förnybar el subventionerades med 12 öre samtidigt som systemet kostade kärnkraftsproducenterna 3 öre/kWh. Med tanke på hur den svenska produktionsmixen ser ut är det ytterst tveksamt om systemet med elcertifikat faktiskt bidrar till minskade klimatutsläpp. Istället riskerar systemet att undergräva en långsiktigt stabil elförsörjning och Sveriges möjligheter att konkurrera om etableringar av elintensiva verksamheter.

För att nå målen om fossilfri elproduktion, stabil leveransförmåga och inte minst konkurrenskraftiga elpriser är kärnkraften en omistlig del i den svenska produktionsmixen. Nuvarande system med elcertifikat undergräver emellertid det genom att minska lönsamheten i investeringar som möjliggör fortsatt drift av befintlig svensk kärnkraft.

För att uppnå det behöver konkurrensneutralitet råda mellan kärnkraft och annan fossilfri elproduktion. Därför bör nuvarande system med elcertifikat avvecklas.

För att på sikt möjliggöra etablering av ny kärnkraft i Sverige bör nuvarande begränsning av att nya reaktorer endast får uppföras vid nuvarande kärnkraftsanläggningar tas bort. Vidare bör regeringen anta en strategi för hur Sverige kan bidra till utveckling av fjärde generationens kärnkraft.

Mikael Damsgaard (M)

Åsa Coenraads (M)